

Anti Dahl

Keramisk ingenjör

Pataholm den 17 januari 1928

Herr

Fabrikör Nils Baumgardt

Apotekaregatan 8

Linköping

Ärade herr fabrikör,

Jag sänder idag till er adress per post ett paket men några prover, vilka delvis härrör från den sista bränningen förra året, och delvis från den första bränningen i år. Jag ville egentligen skicka helt färdiga resultat, men då det försenade färdigställandet av trumkvarnen drar ut på tiden, ville jag inte vänta längre, utan redan nu rapportera om läget beträffande nymodigheterna.

Ang. vit engobe: Som ni ser av proverna, sitter denna helt fast även uppe på kanterna på godset, och är vackert vit. Den är fortfarande något för grov och blir nu färdigmald i porslinskvarnen. Trästativet som tillverkats i Blomstermåla för kvarnarna blev färdigt först i fredags och igår kunde jag för första gången ta de nya kvarnarna i bruk. I nästa bränning kan jag bara få med litet av den finmalda engoben, eftersom kvarnarna inte kan köras idag, då karlen som anställdts för detta är upptagen på annat håll.

Beträffande glasyr för vit engobe: De medföljande proverna är fortfarande glaserade med gammal glasyr, så den vita engoben ser gulaktig ut. Den nya glasyren är helt ren och färglös. Först nu blir denna glasyr färdigmald på den nya kvarnen, så de första föremålen med denna glasyr kommer först ur bränningen efter nästa.

Ang. vit täckande glasyr: Eftersom Olsson tvunget vill ha en täckande vit glasyr, så tänker jag, trots att det blir mycket dyrare än att engobera, framställa en sådan, så att ingen ska tro att jag inte vill eller kan framställa en sådan. För detta ändamål har jag i Kalmar inköpt 250 g tennoxid för 3:- kr och ber att få skicka efter 100 g koboltsulfat från Linköping eller Göteborg. Från Tyskland har jag också låtit skicka efter ett prov av ett nytt preparat, som skall ersätta den dyrare tennoxiden, och med denna ska jag också göra försök. Detta preparat kostar bara 1/3 så mycket som tennoxiden, men om det duger vet jag ännu inte, då det är en helt ny produkt. Jag vill göra er uppmärksam på att färgade ränder och liknande dekor tillsammans med vit glasyr inte kan påföras under densamma, utan endast ovanpå, vilket kräver en tredje bränning, till skillnad från engobering, där engoben påförs direkt på den råa keramiken, och sedan påförs den färgade dekoren antingen före eller efter den första bränningen, varpå glasyrbränningen följer. Det är alltså inte enbart själva glasyren, utan även bränslet och arbetsinsatsen som gör användandet av vit glasyr mycket dyrare än engobering och glasering med genomskinlig glasyr.

Ang. dekorering med vita ränder och färgade ränder på vit engobe.

Ang. bågare med pip och liknande. Jag ber er skriva till Olsson om dessa två saker och påpeka, utan hänvisning till detta meddelande, att han borde intressera sig för dessa saker. Han är idag av den uppfattningen, att den gröna och bruna randningen är vackrare än den vita, att helt vitengoberade saker är vackrare än de som enbart är vita inuti, men att engobering inte alls lönar sig. Dessutom lönar sig inte framställningen av kärl med snabelpip. Jag kan endast med svårighet övertyga honom om nödvändigheten av vissa innovationer, och arbetarna själva är över huvud taget inte intresserade, varför allting tills vidare förblir som förr. På övervåningen kommer jag själv att ta mig an engoberingen med hjälp av Schöberl och en karl, men riktigt fabriktionsmässigt kan det ju sedan bara genomföras med hjälp av arbetarna. Det vore kanske möjligt för er att på något sätt väcka Olssons intresse för detta.

Ang. gjutning av nya artiklar. Först i lördags var gipsformarna i Kalmar så pass torra, att jag kunde hämta dem. De står nu på tork i ugnen, men jag kommer att påbörja gjutningen i övermorgon. Arbetet kommer jag att ta mig an på övervåningen och om det går, skulle ju ytterligare några formar av samma modell kunna tillverkas och två eller tre karlar sysselsättas med gjutningen. En fyrkantig kanna (tillbringare)* tycker jag är särskilt vacker. Så snart de första pjäserna kommer ur ugnen, kommer jag att skicka er modeller.

Ang. Tonindustrie-Laboratorium. Jag sänder er bilagt en uppmaning från denna firma på grund av er räkning från den 30 november för trumkvarnar, Seger-koner** mm. Om ni inte vill betala räkningen därifrån, ber jag om en check, som jag kan vidarebefordra.

Ang. den igår och idag avslutade bränningen. Ugnen har brunnit mycket jämnt och bra framifrån och bak. Genom god bränning undviks krackelering i glasyren och odugliga varor. Jag har, under min kontroll, låtit Schöberl bränna denna ugn, så att han, då jag är bortrest, är helt inarbetad.

Övrigt Kusken Gustav Holm är sjuk i huvudet, så att jag igår fick föra honom till sjukhuset i Kalmar, där han nu är intagen för observation.***

Jag har för avsikt att i slutet av månaden resa till Estland och Finland i ca två månader, men jag kommer troligen att under denna period komma hem några gånger. Herr Schöberl, som är tillsammans med mig varje dag i fabriken, är nu väl inarbetad, dessutom kommer han att skicka mig utförliga rapporter, så att mitt arbete vid fabriken kan fortsätta ostört. Dessutom kommer jag att delta i ytterligare två bränningar innan min avresa. Jag har för avsikt att resa tisdagen den 31 dennes kl 18.13 från Kalmar via Nässjö med nattåget till Stockholm. Ifall ni skulle vilja ha ett möte i Linköping, kan jag avresa redan kl 8.20 och anlända i Linköping kl 14.30 på eftermiddagen och sedan resa vidare kl 1.55 på natten. Jag ber om ert besked om detta. Jeg ber er också vänligast att ställa kr 200:- till mitt förfogande till den 29 dennes.

Jag tar mig friheten att än en gång påminna om att skyndsamt tillsända mig 100 g koboltoxid.

Utan mer för idag återstår endast de bästa hälsningar till er, såväl som till er hustru.

Er högaktningsfullt tillgivne

Anti Dahl

1 räkning bifogas.

* Hull1247

** en liten kon av ett ämne, som smälte när den önskade temperaturen uppnåts.

*** Gustav Holm avled 1928